

Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MPZP MIASTA SŁAWKÓW DLA OBSZARU ŚRÓDMIEŚCIE

Zleceniodawca: Pracownia Urbanistyczna w Rybniku sp. z o.o.
ul. Wodzisławska 30
44-200 Rybnik

Autor: mgr Tomasz Miłowski

Data wykonania: 3 października 2022 r., 28 listopada 2022 r., 23 marca 2023 r.

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
1.1	CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	5
1.3	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4	USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	9
2.1	POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE	9
2.2	BUDOWA GEOLOGICZNA.....	9
2.3	WODY POWIERZCHNIOWE	11
2.4	WODY PODZIEMNE	12
2.5	KLIMAT	13
2.6	POWIERZCHNIA ZIEMI.....	14
2.6.1	UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	14
2.6.2	GLEBY.....	15
2.7	ZASOBY NATURALNE	15
2.8	PRZYRODA OŻYWIONA	16
2.9	OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE	17
2.10	KRAJOBRAZ.....	20
2.11	ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	21
3.	OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	21
4.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	21
5.	SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	22
5.1	WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	22
5.2	WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	22
5.3	WPŁYW NA KLIMAT.....	22
5.4	POWIERZCHNIA ZIEMI.....	23
5.4.1	WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	23
5.4.2	WPŁYW NA GLEBY	23
5.5	WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE	23
5.6	WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ	23
5.7	WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 r. ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE	24
5.8	WPŁYW NA KRAJOBRAZ	25
5.9	WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	25
5.10	WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	26
5.10.1	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	26
5.10.2	KLIMAT AKUSTYCZNY	26
5.10.3	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	27
5.10.4	GOSPODARKA ODPADAMI	28
5.10.5	ZAGROŻENIE POWODZIOWE	28
5.10.6	ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	28
6.	PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	28
7.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	28
8.	MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000.....	29
9.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	29
10.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	29
11.	LITERATURA.....	32

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie geograficzne

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

Oświadczanie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2022 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

 Geologic
Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 6-2-283-41-91, REGON 241759860
Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sławków dla obszaru Śródmieście.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Sławków oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został również uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach pismem nr WOOŚ.411.96.2022.MM z dnia 24 maja 2022 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dąbrowie Górniczej pismem znak NS/ZNS/522.211.1733.10/2022 z dnia 19 maja 2022 r.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Sławków powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r. przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sławkowa, które zostało uchwalone uchwałą Nr V/49/2019 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 28 lutego 2019 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla całego obszaru Gminy Sławków, IGO sp. z o.o., Kraków, 2021 r.,
- Na całym analizowanym obszarze obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z różnych lat.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w miesiącach czerwiec - październik 2022 r.,

- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sławków powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Podstawą formułowania ustaleń projektu planu była zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada m.in. ochronę i racjonalne kształtowanie cennych zasobów środowiska przyrodniczego poprzez kształtowanie struktur przestrzennych nie naruszających jego walorów oraz umożliwiających aktywną ochronę jego wartości prowadzących do realizacji ekorozwoju.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt planu obejmuje część obszaru Miasta Sławków dla obszaru Śródmieście o łącznej powierzchni 343 ha i procedowany jest uchwałą Nr XXXIV/356/2021 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 21 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sławkowa dla obszaru Śródmieście. Celem zmiany mpzp jest aktualizacja przeznaczeń terenu ze względu na uchwalenie nowego suikzp (luty 2019 r.), aktualizacja i połączenie w jeden obowiązujących tu mpzp z różnych lat, a także uwzględnienie potrzeb mieszkańców związanych ze składanymi przez nich wnioskami dotyczącymi głównie rozwoju zabudowy mieszkaniowej. W projekcie planu ustalono następujące przeznaczenia terenu:

- MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MN-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług;
- MW - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- U - teren usług, w tym:
 - UH - teren usług handlu,
 - UZ - teren usług zdrowia i pomocy społecznej,
 - UE - teren usług edukacji,
 - US - teren usług sportu i rekreacji,
 - UK - teren usług kultury i rozrywki,
 - UR - teren usług kultu religijnego,
 - UAA - teren usług administracji;

- US-ZP - teren usług sportu i rekreacji lub zieleni urządzonej;
- UH-KOP - teren usług handlu lub parkingu;
- U-P - teren usług lub produkcji;
- G-ZP - teren górnictwa i wydobywania lub zieleni urządzonej;
- KD - teren komunikacji drogowej publicznej, w tym:
 - KDZ - teren drogi zbiorczej,
 - KDL - teren drogi lokalnej,
 - KDD - teren drogi dojazdowej,
- KR - teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
- KP - teren komunikacji pieszo -rowerowej;
- KKK - teren komunikacji kolejowej;
- KOG - teren garażu;
- KOP - teren parkingu;
- KOR - teren placu lub rynku;
- I - teren infrastruktury technicznej, w tym:
 - IE - teren elektroenergetyki,
 - IG - teren gazownictwa,
 - IKO - teren oczyszczalni ścieków;
- WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- L - teren lasu;
- ZP - teren zieleni urządzonej;
- ZN - teren zieleni naturalnej;
- ZD - teren ogrodów działkowych;
- C - teren cmentarza.

Generalnie zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na istniejącym zagospodarowaniu terenu, a także na ustaleniach obowiązujących mpzp, nie mniej ustalono tu również tereny na których urbanizacja będzie rozwijała się dość mocno, w zdecydowanej mierze będzie to jednak uzupełnienie stanu istniejącego. Spośród nowych dróg wskazywano jako nowe jedynie drogi klasy dojazdowa i drogi wewnętrzne. Nie wskazywano żadnych dróg wyższych klas, jak drogi klasy główna, czy główna ruchu przyspieszonego, nie wskazywano również nowych terenów kolejowych. Nowe drogi miałyby obsługiwać nowo wyznaczone tereny budowlane, ale też i uzupełniać sieć istniejących dróg wewnętrznych czy polnych, które

funkcjonują doraźnie. W zdecydowanej większości drogi te poprowadzono po istniejących drogach gruntowych lub pól, często też stanowią one przedłużenie istniejących dróg w obrębie nowo wskazanych terenów budowlanych.

Należy zaznaczyć, że zdecydowana większość nowych przeznaczeń terenów oraz dróg była już wskazywana w mpzp z lat poprzednich. Pomimo bardzo dużego programu urbanizacji za pozytywne należy jednak uznać, że projekt mpzp wskazuje również tereny, które będą stanowiły zasób przyrodniczy gminy. Są to tereny proponowanych form ochrony przyrody, czyli głównie doliny Białej Przemszy oraz teren Stawu w Sławkowie i teren Kołdaczki. Tereny te (z drobnymi wyjątkami) pozostawiono wolne od zabudowy (tzn. nie wprowadzono nowej zabudowy w stosunku do obecnie obowiązujących mpzp).

W projekcie mpzp uwzględniono również szereg uwarunkowań środowiskowych i kulturowych, m.in. występowanie złóż kopalin, obszarów i terenów górniczych, form ochrony przyrody, obiektów o charakterze zabytkowym, infrastruktury technicznej, zagrożeń powodziowych. Zostały one szczegółowo wymienione w tekście planu i wskazane w części rysunkowej. W generalnym ujęciu, choć miejscami skala zmian będzie duża, na obszarach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Najcenniejsze elementy przyrodnicze, lasy i doliny cieków pozostawiono jako wolne od zabudowy.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Opracowanie obejmuje część miasta Sławków dla obszaru Śródmieścia. Powierzchnia miasta Sławków wynosi 3654 ha, zaś powierzchnia obszaru objętego opracowaniem wynosi 343 ha.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ analizowany obszar znajduje się w prowincji Wyżyny Polskie (34), w podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Garb Tarnogórski (341.12).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Teren miasta Sławków oraz obszar objęty mpzp znajduje się w obrębie Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Na omawianym obszarze poznane zostały cztery piętra strukturalne, przedzielone dyskordancjami.² Są to:

- piętro młodopaleozoiczne ze zbadanymi tu utworami dewonu i karbonu;
- piętro permsko-mezozoiczne, obejmujące warstwy od permu po jurę górną;
- piętro trzeciorzędowe;
- piętro czwartorzędowe.

Najstarszymi, znanymi tylko z nielicznych wierceń osadami są utwory dewonu, należące do dewonu środkowego i górnego. Są to skały węglanowe – wapienie, dolomity i margle, zawierające szczątki fauny. Utwory karbonu na obszarze miasta poznane zostały w licznych otworach wiertniczych oraz w wyrobiskach kopalnianych na zachód od terenu miasta. Wydzielane są tu zarówno utwory należące do karbonu dolnego i górnego.

Na zdeformowanych w orogenezie waryscyjskiej utworach karbonu zalegają z niezgodnością kątową utwory permu, reprezentujące permsko-mezozoiczne piętro strukturalne. Występują tu wyłącznie utwory permu dolnego – czerwonego spągowca, reprezentowane przez serie osadów lądowych. W obrębie utworów permu występują zlepieńce wapienne zwane myślachowickimi, zlepieńce porfirowo-wapienne, tufy kwaśne i tufity oraz iłowce i ility określane nazwą „glin sławkowskich”. Utwory permu osiągają miąższość do 100 m, najczęściej nie przekraczają 30 m. Na utworach permu oraz miejscami na różnych ogniwach karbonu zalegają utwory triasu.

Sedymentację triasu rozpoczynają detrytyczno-ilaste osady triasu dolnego, należące do pstrego piaskowca dolnego i środkowego. Ich miąższość nie przekracza 10 m. Ku górze utwory te przechodzą stopniowo w morskie utwory górnego pstrego piaskowca – retu. Warstwy retu to: dolomity detrytyczne i bioklastyczne oraz dolomity margliste. Ich miąższość wynosi około 25 - 30 m.

Trias środkowy – wapień muszlowy, wykształcony jest na omawianym obszarze jako kompleks osadów węglanowych, w których wyróżnia się od dołu:

¹ Kondracki J., *Geografia Regionalna Polski*, PWN, Warszawa 2001 r.;

² Jochemczyk L., Olszewska K., *Mapa Geośrodowiskowa Polski*, ark. Jaworzno, PIG, Warszawa, 2004 r.;

- warstwy gogolińskie zbudowane z wapieni bioklastycznych, mikrytowych i marglistych, z charakterystycznymi poziomami o teksturach falistych, zawierających także faunę. Miąższość tych warstw wynosi 25 – 30 m,
- dolomity kruszconośne to seria dolomitów wtórnych, krystalicznych, o zróżnicowanych teksturach, często porowatych. Z dolomitami kruszconośnymi, w niektórych częściach obszaru wiąże się występowanie mineralizacji cynkowo-ołowiowej. Miąższość dolomitów kruszconośnych w zależności od pionowego zasięgu dolomityzacji waha się od 40– 70 m,
- dolomity diploporowe to średnio- i gruboławicowe dolomity detrytyczne, onkolitowe i oolitowe, kawerniste, z fauną. Dolomity te na obszarze arkusza odsłaniają się na powierzchni, tworząc rozległe, izolowane wychodnie. Ich miąższość waha się od 15 do 25 m,
- warstwy tarnowickie i boruszowickie kończące profil wapienia muszlowego to dolomity mikrytowe i oolitowe oraz osady ilasto-mułowcowe, z wkładkami piaskowców. Miąższość tych warstw nie przekracza 20 m,

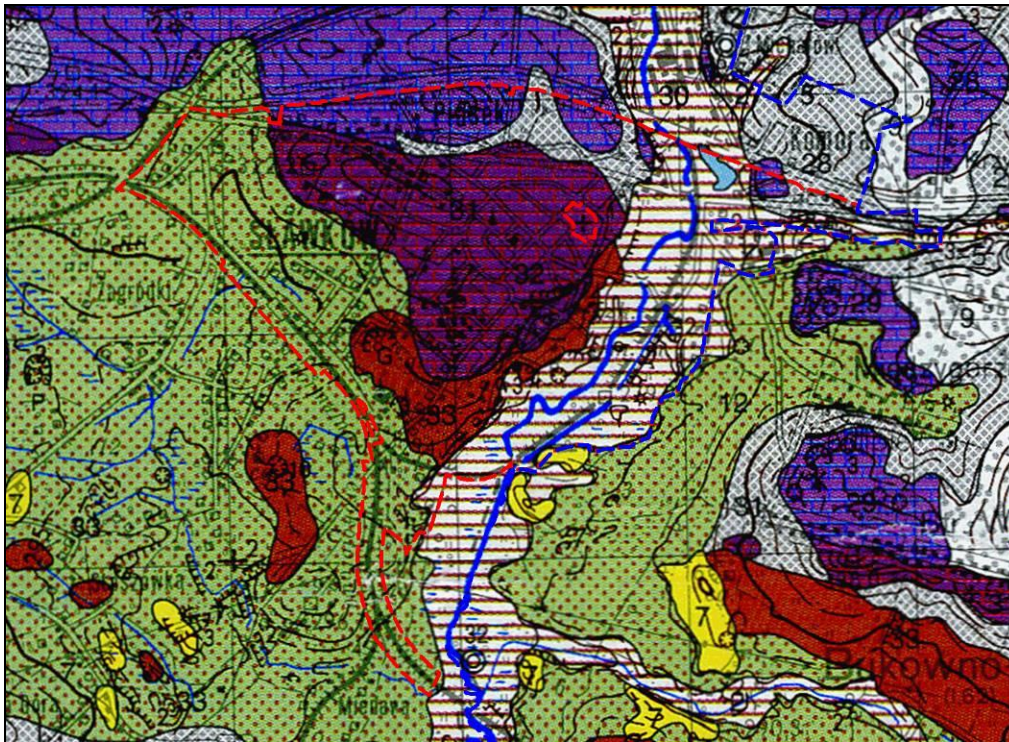
Warstwy piętra permsko-mezozoicznego zalegają prawie poziomo, odznaczają się blokowym stylem budowy, z dyslokacjami nieciągłymi, natomiast na obszarze miasta utworów trzeciorzędowych brak.

Na obszarze miasta znacznym rozwojem i zróżnicowaniem litologicznym osadów odznacza się czwartorzędowe piętro strukturalne. Największe rozprzestrzenienie wykazują tu proluwialne piaski stożków napływowych (pradolina Przemszy), pochodzące z okresu Zlodowaceń Północnopolskich. Osiągają one miąższość do 70 m. Znaczne powierzchnie na omawianym obszarze zajmują także piaski i żwiry wodnolodowcowe i aluwialne należące do Zlodowaceń Środkowopolskich.

Bezpośrednio na powierzchni analizowanego obszaru występują:³

- 3 Namuły den dolinnych w dolinie Białej Przemszy,
- 5 piaski i gliny z okruchami skał miejscowych, deluwialne na skłonie doliny Białej Przemszy,
- 12 piaski stożków napływowych Zlodowacenie Środkowopolskie na rozległych powierzchniach w południowej i południowo-zachodniej części terenu,
- 30 wapień, margle oraz wapień zlepieńcowate - warstwy gogolińskie, Trias Środkowy, w północnej części terenu,
- 31 dolomity, margle, wapień jamiste – Trias Środkowy i Dolny, w północnej części terenu,
- 32 żwiry, zlepieńce, piaski, piaskowce, iłowce i mułowce (piaskowiec pstry), Trias dolny, w północnej części terenu,
- 33 iłowce i mułowce pstre (gliny sławkowskie), czerwony spągowiec – w południowej i centralnej części terenu (rejon dawnej cegielni);

³ Kurek S. i inni., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Jaworzno, PIG, Warszawa 1991 r.;

Rysunek 1 Analizowany teren na podkładzie Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski ark. Jaworzno

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Istotnym elementem zagospodarowania analizowanego terenu jest rzeka Biała Przemsza, która płynie tu szeroką i głęboką doliną. Poza tą rzeką na analizowanym terenie praktycznie brak jest innych większych cieków, bardziej znaczących strumieni czy nawet rowów melioracyjnych, co związane jest ściśle z budową geologiczną podłoża, którą tworzą utwory silnie skrasowiałe. Na analizowanym terenie nie występują też jakiegokolwiek zbiorniki wód powierzchniowych.

Zagrożenie powodziowe

Dla terenu miasta Sławków opracowane zostały przez Dyrektora Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Mapy Zagrożenia Powodziowego oraz Mapy Ryzyka Powodziowego. Mapy te zostały przekazane do gminy przez RZGW w 2019 r., w związku z czym nabrały one mocy prawnej i stanowią obowiązujący dokument. Na mapach z 2019 r. oznaczono następujące obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat – $Q=1\%$,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat – $Q=10\%$,

Tereny te zostały wyznaczone wyłącznie w dolinie Białej Przemszy i praktycznie nie wkraczają na żadne tereny zabudowane. Tereny $Q=10\%$ zawierają się w obrębie terenów terenów $Q=1\%$. Poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią wskazano tu również obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz

na 500 lat. Również i one pokrywają niezabudowaną dolinę Białej Przemszy, a ich zasięg jest nieznacznie większy niż zasięg terenów Q=1%.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na analizowanym terenie brak jest ujęć wód powierzchniowych, ani ich stref ochronnych.

Jednolite części wód powierzchniowych

Przez analizowany teren przepływa jeden ciek ujęty jako JCWP nr PLRW2000821859 Biała Przemsza od Ryczówka do Koziego Brodu, całość analizowanego terenu znajduje się w zlewni tej JCWP.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków⁴ analizowany obszar wchodzi w skład regionu Bytomsko-Olkuskiego (XV), w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w węglanowych utworach triasu (nazywanych kompleksem wodonośnym serii węglanowej triasu).

Użytkowe poziomy wodonośne

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Jaworzno⁵ w północnej części analizowanego obszaru występuje główny użytkowy poziom wodonośny w utworach triasowych, wydzielono tu jednostkę hydrogeologiczną **2aT_{2,1}IV**. W części południowej brak jest użytkowych poziomów wodonośnych.

Piętro wodonośne triasu W profilu hydrogeologicznym triasowego piętra wodonośnego poziomy wodonośne występują w utworach wapienia muszlowego i retu. Warstwą rozdzielającą te poziomy są margliste utwory warstw gogolińskich, które na znacznych przestrzeniach uległy dolomityzacji, redukcji lub zdyslokowaniu, tracąc własności izolujące. W związku z tym poziomy wodonośne wapienia muszlowego i retu traktuje się jako jeden, łączny kompleks wodonośny zwany kompleksem serii węglanowej triasu. Warstwy wodonośne triasu mają charakter szczelinowo-krasowy i w mniejszym stopniu porowo-szczelinowy. Tworzenie przez oba poziomy więzi hydraulicznej uwydatnia działalność górnictwa rudnego, występowanie studni wierconych eksploatujących oba poziomy łącznie (np. ujęcia w łazach Błędowskich) i obecność źle zlikwidowanych wiertniczych otworów geologicznych. Zasilanie poziomu triasowego odbywa się głównie w wyniku bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych na wychodniach utworów wodonośnych. Zasilanie zachodzi również drogą pośrednią z czwartorzędowego piętra wodonośnego w strefach okien hydrogeologicznych lub przez słaboprzepuszczalne utwory triasu górnego i miocenu, głównie w obszarach występowania niewielkich miąższości tych utworów. Poziom triasowy zasilany jest także poprzez infiltrację wód z cieków

⁴ Jóźwiak A., Kowalczevska G., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Kraków, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1986 r.;

⁵ Gajowiec B., Siemiński A., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Jaworzno, PIG, Warszawa 2002 r.;

powierzchniowych, czego wynikiem jest między innymi zanikanie wód w potoku Trzebyczka przy wschodniej granicy Miasta. Zbiornik cechuje się szczelinowo-krasowo-porowym systemem przepływu wód podziemnych. Z tych uwarunkowań wynika zróżnicowanie przepuszczalności wapieni i dolomitów triasu, tak w pionie jak i w poziomie.

W warunkach naturalnego reżimu wód podziemnych poziomu triasowego ich przepływ skierowany był przede wszystkim ku dolinom rzecznych stanowiącym podstawę drenażu. Obecnie podstawę drenażu tego poziomu stanowią obok doliny Czarnej Przemszy, ujęcia wód podziemnych między Ujejsem, Sikorką i Ząbkowicami oraz ujęcia w łąkach Błędownskich. Istnienie tych ujęć spowodowało powstanie rozległych lejów depresyjnych.

Na Mapie Hydrogeologiczne Polski ark. Zawiercie wyznaczono tu jednostkę hydrogeologiczną **2aT_{2,1}IV**. Potencjalna wydajność studni wierconej wynosi >120 m³h, na całej powierzchni jednostki stopień zagrożenia wód jest bardzo wysoki ze względu na brak izolacji od powierzchni. Jakość wód jest dobra (Ib), ale może być nietrwała z uwagi na brak izolacji.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej w części północnej analizowanego terenu wydzielono udokumentowany GZWP nr 454 Zbiornik Olkusz-Zawiercie. W części południowej brak jest GZWP.

Jednolite Części Wód Podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych analizowany teren znajduje się w całości w JCWPd nr PLGW2000130.

2.5 KLIMAT

Sławków leży w zasięgu klimatu Wyżyn Środkowych, krainie Śląsko–Krakowskiej. Klimat miasta wyróżnia się skróceniem pośrednich pór roku oraz znaczącymi cechami kontynentalizmu.⁶ Na teren gminy Sławków najczęściej napływa powietrze polarnomorskie (64% przypadków). Powietrze polarno-kontynentalne napływa w 31% przypadków. Przez około 4% roku docierają tam masy powietrza zwrotnikowomorskiego, a 1% powietrza arktycznego. Podstawowe parametry klimatu przedstawiają się następująco:

- średnia temperatura roku wynosi 7,1°C,
- średnia roczna amplituda temperatury powietrza wynosi 21°,
- średnia roczna temperatura maksymalna wynosi 12,4°C,
- średnia roczna temperatura minimalna wynosi 3,0°C,
- długość okresu wegetacji z temperatura >5°C wynosi 200-210 dni,
- średnia wieloletnia suma opadów wynosi 750 mm,

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sławkowa, które zostało uchwalone uchwałą Nr V/49/2019 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 28 lutego 2019 r.;

- największe opady występują od maja do sierpnia,
- najniższe opady występują w lutym, marcu, październiku,
- średnia liczba dni z opadem śniegu wynosi 51,
- średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi przeciętnie 60-75 dni
- średnia ilość dni z mgłą wynosi 38,
- przeważają wiatry słabe i umiarkowane z kierunków zachodnich,
- notowana jest wysoka ilość ciszy, średnio 24 % w roku, najczęściej w sierpniu i we wrześniu.

Ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu na terenie miasta występują zmienne warunki solarne. Spływ mas zimnego powietrza następuje zagłębieniami dolin. Miejscami jest on utrudniony w związku z licznymi liniowymi obiektami inżynierskimi.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

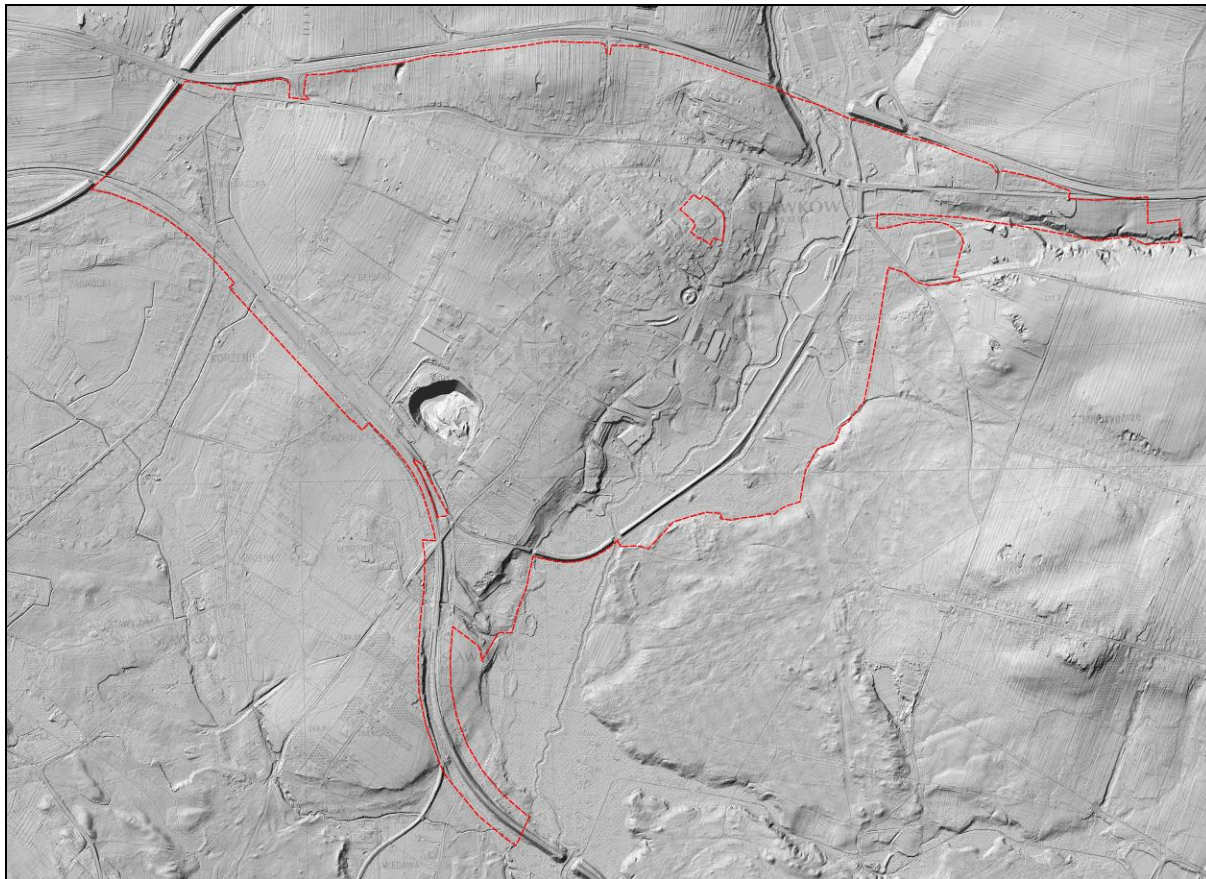
Według podziału geomorfologicznego Polski obszar Sławkowa zalicza się do regionu Wyżyn Śląsko-Małopolskich, mezoregionu Północna Wyżyna Śląska, subregionu Garb Żąbkowicki, będący wschodnią częścią progu środkowotriasowego. W ukształtowaniu rzeźby terenu bardzo wyraźnie zaznacza się odmiennosc północnej i południowej części miasta. Tereny północne są położone o 30–40 m wyżej od południowych. Szerokie wierzchowiny oraz garby osiągają tam wysokość 325–345 m n.p.m. Najwyższe wzniesienie Sławkowa – Wielka Góra (368,0 m n.p.m.) usytuowane jest za bocznkami stacji kolejowej Dąbrowa Górnicza Towarowa, przy północnej granicy gminy.⁷

W północnej części Sławkowa (od Okradzionowa w Dąbrowie Górniczej) do południowego skraju Śródmieścia, na odcinku o długości około 5km Biała Przemśka płynie w wąskiej (0,15–0,5 km) i głębokiej (0,4–0,6 km) dolinie o stromych zboczach i płaskim dnie prawie w całości zajęтым przez koryto oraz obszar zalewowy porośnięty łąkami. Dno doliny pokrywa warstwa osadów rzecznych i stokowych o grubości około 14m, pochodzących z młodego plejstocenu. Pod tą warstwą znajduje się skalne dno doliny.

Południowa część miasta leży w szerokiej, zróżnicowanej tarasami rzecznych Kotlinie Przemśkiej. Kotlina jest pochodzenia erozyjno-denudacyjnego, wytworzona w utworach karbońskich, permskich i triasowych. Wypełniają ją piaski czwartorzędowe. Rzeźba terenu Sławkowa na większości obszaru jest przekształcona w wyniku działalności człowieka. Już w średniowieczu na terenie dzisiejszego miasta wydobywano rudy cynku i srebra. Działania te nie są w żaden sposób udokumentowane nie mniej jednak uważa się, że zagrożenie deformacjami nieciągłymi jest relatywnie niewielkie ponieważ większość pustek uległa samolikwidacji. Od XVII wieku wydobywano galenę, a XIX wieku prowadzono wydobywanie

⁷ Opracowanie ekofizjograficzne dla całego obszaru Gminy Sławków, IGO sp. z o.o., Kraków, 2021 r.,

galmanu na południowozachodnich stokach góry Gieraska oraz na zachodnim przedmieściu Sławkowa zwanym „Kozioł”. W XX wieku najbardziej znaczące przekształcenia rzeźby nastąpiły w wyniku realizacji współczesnej infrastruktury przemysłowej zwłaszcza sieci dróg i linii kolejowych związanych z LHS i obsługą Huty Katowice. Przez teren Sławkowa przebiega kilkanaście kilometrów linii kolejowych prowadzonych na nasypach i wiaduktach bądź w wykopach o głębokości nawet do 20 m i szerokości od kilkunastu metrów do 0,5 km.

Rysunek 2 Ukształtowanie terenu na podstawie Numerycznego Modelu Terenu

Zjawiska osuwiskowe

Z bazy danych SOPO oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sławków wynika, że na obu analizowanych obszarach nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

2.6.2 GLEBY

Na terenie Sławkowa dominują słabe gleby bielcowe, wytworzone z utworów piaszczystych w klasie bonitacji IV, V i VI. Użytki rolne mają bardzo rozdrobnioną strukturę. Słabe gleby oraz rozdrobnienie arealów wpływa na bardzo niską ekonomikę produkcji rolniczej. Dodatkowo gleby są silnie zanieczyszczone metalami ciężkimi (ołowiem, kadmem i cynkiem) do czego przyczyniły się zarówno czynniki naturalne – budowa geologiczna, której elementem są dolomity kruszconośne, jak i wieloletnia działalność człowieka związana z wydobywaniem i przeróbką metali oraz sąsiedztwo dróg o dużym natężeniu ruchu pojazdów. Istniejące uwarunkowania powodują, że obecnie na terenie Sławkowa nie prowadzi się gospodarki rolnej a grunty są odłogowane. Przewiduje się utrzymanie takiej sytuacji

w kolejnych latach, stąd nie określa się kierunków i zasad kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla całego obszaru miasta. Bezpośrednio na obszarze objętym opracowaniem w części północnej występują gleby pseudobielicowe i bielicowe oraz gleby piaszczyste oraz rędziny, a w części południowej i w dolinie Białej Przemszy torfy niskie i mady. Jak to już wspomniano powyżej gleby są w zdecydowanej większości od wielu już lat odłogowane i zarastają roślinnością ruderalną.

2.7 ZASOBY NATURALNE

Na analizowanym terenie znajduje się jedno udokumentowane złoża kopalin, jest to złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Sławków 1” (ID Midas 13866), dla eksploatacji tego złoża utworzono obszar i teren górniczy „Sławków II”. Obecnie złoża to już jest wyeksploatowane, a istniejące tu wyrobisko jest zasypywane różnego typu odpadami w ramach tzw. rekultywacji.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

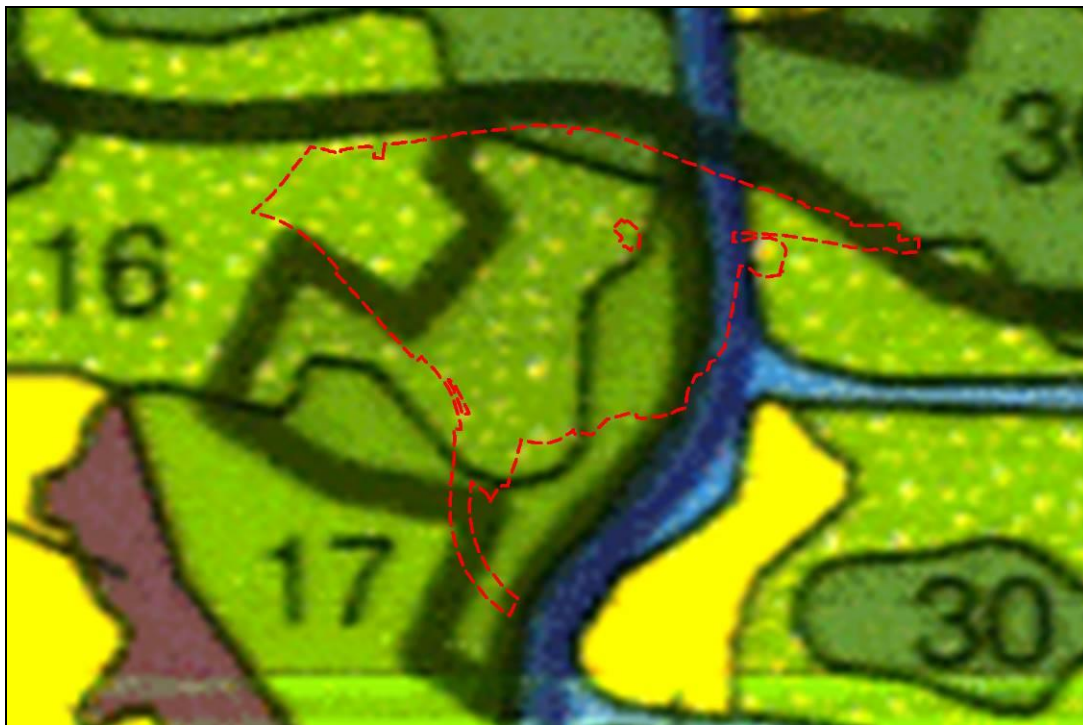
Roślinność potencjalna

Naturalne siedliska, które występowały na terenie tej części miasta Sławków to⁸:

- niżowe łągi olszowe i jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum* (w dolinie Białej Przemszy);
- grądy subkontynentalne dębowo-lipowo-grabowe *Tilio-Carpinetum*, odmiana małopolska z bukiem i jodłą, forma wyżynna, seria uboga (centralna i zachodnia część obszaru);
- grądy subkontynentalne dębowo-lipowo-grabowe *Tilio-Carpinetum*, odmiana małopolska z bukiem i jodłą, forma wyżynna, seria żyzna (skłon doliny Białej Przemszy);

Spośród wyżej wymienionych zbiorowisk obecnie występują jedynie łągi olszowe w dolinie Białej Przemszy choć te zbiorowiska mają charakter silnie kadłubowy i jedynie miejscami są dobrze wykształcone. Pozostałych naturalnych zbiorowisk praktycznie brak.

⁸ Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995 r.;

Rysunek 3 Analizowany teren na podkładzie Mapy Roślinności Potencjalnej wg W. Matuszkiewicza

Roślinność rzeczywista

Analizowanym obszarem objęto centralną część miasta wraz ze zwartą zabudową śródmieścia i zabytkowym rynkiem. Im dalej od centrum tym zabudowa staje się coraz bardziej rozproszona i przetykana terenami dawnych niewielkich pól, a obecnie przeważnie ruderalnych nieużytków czy przydomowych placów. Niewiele jest na obszarze objętym mpzp terenów gdzie roślinność ma bardziej naturalny charakter. Wymienić tu należy niewątpliwie dolinę Białej Przemszy wraz ze stawem w rejonie ul. Olkuskiej i ul. Fabrycznej oraz licznymi terenami podmokłymi w rejonie ul. Młyńskiej i ul. Walcownia. W części zachodniej znajduje się jeszcze jeden teren cechujący się podwyższoną wartością przyrodniczą, jest to wzgórze Kołdaczka z pozostałościami terenów rolnych, czyżniami, ale także i spora ilość roślinności ruderalnej.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Ustanowione formy ochrony przyrody

Na analizowanym terenie obecnie znajduje się tylko jeden pomnik przyrody, jest to grusza pospolita rosnąca przy pomniku znajdującym się przy ul. Krzywda. Drzewo zostało objęte ochroną na mocy Rozporządzenia Nr 12/08 Wojewody Śląskiego z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie pomnika przyrody - drzewa gatunku grusza pospolita (*Pyrus communis*) rosnącego na terenie miasta Sławków.

Proponowane formy ochrony przyrody

Na terenie miasta Sławków już w latach 90 (m.in. pierwsza edycja suikzp miasta) wskazywano tereny cenne pod względem przyrodniczym do objęcia ochroną. W kolejnych edycjach różnych dokumentów miejskich te propozycje nie były weryfikowane, pomimo

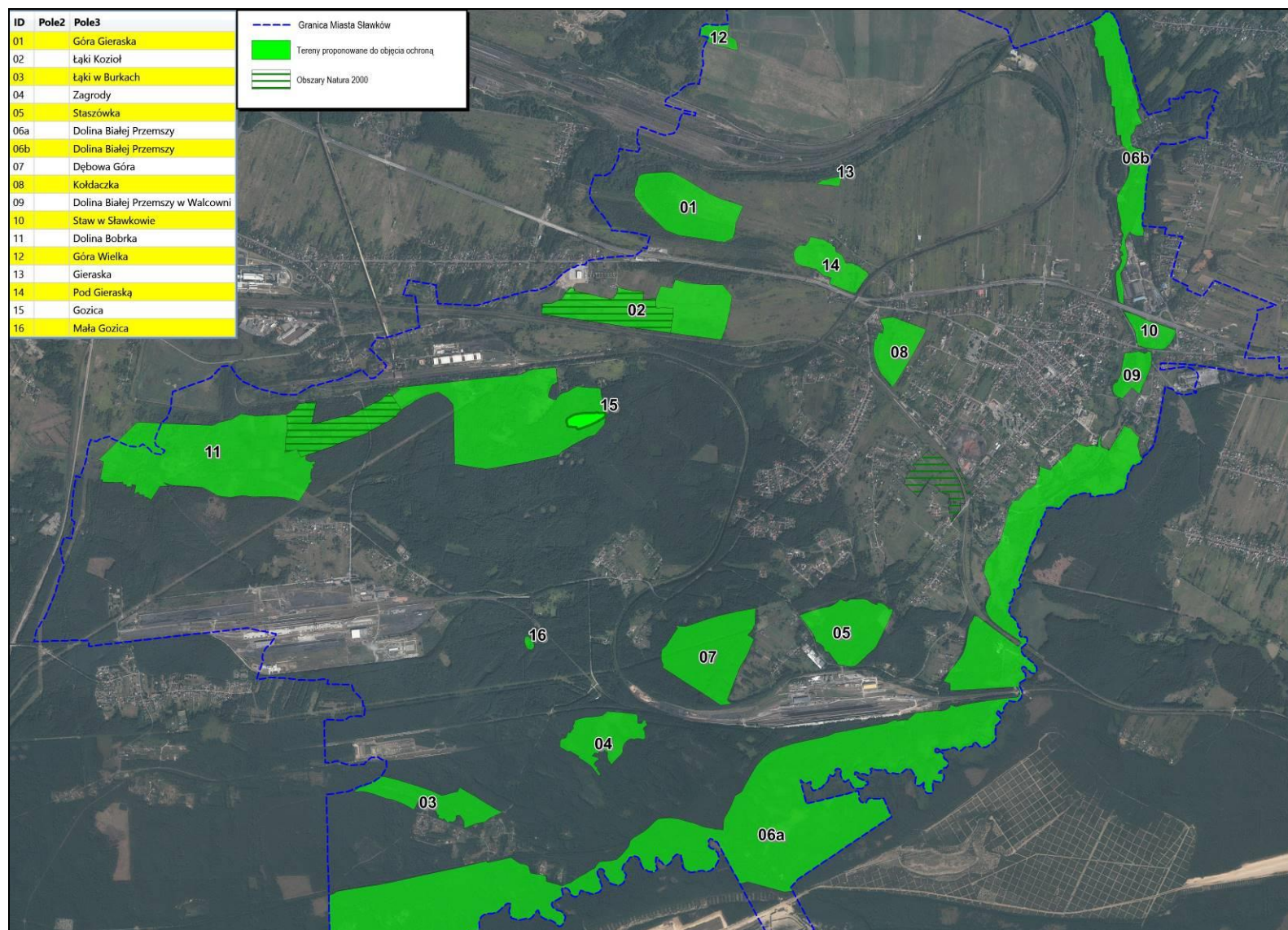
że wskazania z lat 90 nie do końca były jasne (niektórych obiektów brak na mapach, różne nazewnictwo, stosowanie wzajemnie sprzecznych określeń dla form ochrony przyrody). W 2017 r. wykonana została waloryzacja przyrodnicza miasta,⁹ gdzie również nie odniesiono się do proponowanych wcześniej form ochrony przyrody, a jedynie dość lakonicznie i bez głębszej analizy wskazano jeszcze nowe tereny proponowane do objęcia ochroną. Należy również zauważyć, że wiele terenów proponowanych do ochrony, zwłaszcza cennych łąk, ze względu na brak objęcia ochroną oraz brak użytkowania rolnego przez ostatnie 30 lat niemal całkowicie zarosło roślinnością ruderalną, a nierzadko i gęstym zadrzewieniami. Należy również zwrócić uwagę, że kilka najcenniejszych terenów zostało objętych ochroną w ramach obszarów Natura 2000 (tereny te wyłączono z opracowania niniejszych mpzp).

Dla celów wykonywanej w 2022 r. zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podjęto próbę zweryfikowania tych wszystkich terenów, ustalenia ich nowych granic w odniesieniu do obecnego stanu zagospodarowania (np. część terenów została już zabudowana) oraz wskazania na mapach ujednolicając nazewnictwo. Jednocześnie należy zauważyć, że weryfikacja ta została wykonana tylko dla celów opracowania projektów mpzp, tak aby najcenniejsze w gminie tereny zachować wolne od zabudowy, zostały one pokazane na mapie poniżej. Natomiast rzetelna weryfikacja terenów do objęcia ochroną winna zostać wskazana w przyszłych dokumentach miejskich np. nowej edycji suikzp, opracowaniu ekofizjograficznym czy aktualizacji waloryzacji przyrodniczej (czy np. aneksie do niej, który uwzględniłby to ważne zagadnienie).

Bezpośrednio na terenie objętym opracowaniem znajdują się cztery tereny proponowane do objęcia ochroną:

- 06 Dolina Białej Przemszy,
- 08 Kołdaczka,
- 09 Dolina Białej Przemszy w Walcowni,
- 10 Staw w Sławkowie,

⁹ Waloryzacja przyrodnicza Gminy Sławków – część florystyczna, Dendrus Paweł Najfeld, Żywiec, 2017 r.

Rysunek 4 Proponowane formy ochrony przyrody na terenie miasta Sławków

Korytarze ekologiczne

W opracowaniu regionalnym J. Parusela¹⁰ z 2007 r. na terenie objętym opracowaniem wskazano tylko jeden korytarz ekologiczny, jest to korytarz spójności M13 Dolina Białej Przemszy i Sztoły. Nie zostały tu natomiast wyznaczone żadne inne korytarze, jak korytarz ekologiczny dla ssaków drapieżnych i kopytnych, czy korytarz dla ptaków, nie mniej korytarz Białej Przemszy pełni istotną funkcję dla możliwości migracyjnych zwierząt. W opracowaniu krajowym z 2011 r.¹¹ korytarze ekologiczne na terenie gminy nie zostały wskazane.

2.10 KRAJOBRAZ

Krajobrazem o największych walorach kulturowych jest krajobraz miasta lokacyjnego. Szczególny nastrój tego obszaru tworzy charakterystyczna ciasna zabudowa. Niestety do chwili obecnej zachowało się jedynie kilka domów charakterystycznych dla zabudowy historycznego Sławkowa tzw. domów podcieniowych. Najmniej pożądanym elementem w tkance miasta lokacyjnego są obiekty o formach typowych wywodzących się z miasta współczesnego lub z okresu 2 połowy XX wieku. W atrakcyjnej formie zachowana jest panorama miasta widziana od strony północno-wschodniej. Dla zachowania widoków panoramy konieczne jest utrzymanie ekstensywnego zagospodarowania doliny Białej Przemszy i przemyślane kształtowanie widoków na zabudowę miejską. Ważnym elementem kształtującym krajobraz miasta lokacyjnego są tereny zieleni miejskiej – np. teren towarzyszący reliktom zamku. W dalszym kształtowaniu krajobrazu miejskiego należy wykorzystać zieleni do wydobycia typowych, charakterystycznych widoków i zatuszowania widoków niepożądanych. Przyczyną takiego odbioru krajobrazu tego fragmentu miasta jest nieład przestrzenny spontanicznie rozwijającej się zabudowy oraz brak zieleni urządzonej. Obszar ten wymaga regulacji, wytyczenia systemu lokalnych połączeń ekologicznych, w tym zieleni urządzonej i stopniowego uwalniania terenów pod zabudowę. Duży potencjał atrakcyjnego krajobrazu posiadają niewielkie osady zarówno te rozrzucone w otoczeniu leśnym jak i osada Chwaliboskie położona nad Białą Przemszą w otoczeniu mozaiki siedlisk. Wydobycie wartości krajobrazowych tych osad wymaga indywidualnego podejścia do ich kształtowania ze zwróceniem uwagi na układ podziału siedlisk i formy zabudowy. Duże wartości krajobrazowe posiadają paranaturalne obszary przyrodnicze szczególnie te o dużej bioróżnorodności lub specyficzne np. o siedliskach wilgotnych, suchych lub w sposób szczególnie przekształconych przez człowieka podlegających spontanicznej sukcesji roślinnej.

Bezpośrednio na terenie obszaru objętego projektem planu dominuje cenny krajobraz historycznego Śródmieścia, który jednak w miarę oddalania się od centrum coraz bardziej przechodzi w kierunku rozległych przestrzeni terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej charakterystycznych dla podmiejskich dzielnic. Negatywnym elementem krajobrazu jest duża ilość terenów ruderalnych oraz niewielkich niezagospodarowanych terenów porolnych pomiędzy poszczególnymi terenami zabudowanymi. Duże walory posiada

¹⁰ Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

¹¹ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

dolina Białej Przemszy, której walory udało się niedawno dodatkowo odsłonić dzięki realizacji ścieżki edukacyjnej i rowerowej.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie występuje szereg form zabytkowych. Są to obiekty różnego typu: budynki mieszkaniowe, krzyże, kapliczki przydrożne itp. Ich pełne zestawienie znajduje się w tekście planu, w którym określa się również ich lokalizację na rysunku projektu.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym terenie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z różnych lat, często plany, które już zupełnie straciły swoją aktualność, zarówno w kontekście prawnym, jak i urbanistycznym, a także użytych podkładów mapowych. Niemniej w planach tych ustalono podobne przeznaczenia terenu, jak w projekcie niniejszego planu. Realizowany plan jest kontynuacją zamierzeń wynikających z obowiązującego mpzp. W zdecydowanej większości nie zmieniają się przeznaczenia terenu w stosunku do obowiązujących planów, więc właściwie cały teren objęty opracowaniem mógłby się rozwijać w ten sam sposób zarówno przy braku realizacji ustaleń planu, jak i po jego realizacji. Celem zmiany mpzp jest również aktualizacja przeznaczeń terenu ze względu na uchwalenie nowego suikzp (luty 2019 r.), a także uwzględnienie potrzeb mieszkańców związanych ze składanymi przez nich wnioskami dotyczącymi głównie rozwoju zabudowy mieszkaniowej.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Głównym problemem ochrony środowiska na analizowanym obszarze, w kontekście ochrony przyrody, jest brak ustanowienia ochroną terenów, które posiadają taki potencjał. W różnych dokumentach na przestrzeni lat wskazywano szereg takich terenów, jednak jak do tej pory nie zostały one objęte ochroną prawną. Powoduje to postępującą dewastację poszczególnych niezwykle cennych siedlisk, np. wiele bogatych florystycznie łąk przez ostatnie 20 – 30 lat całkowicie zarosło roślinnością ruderalną, a nawet krzewami i drzewami i w dużej mierze utraciło swoją wyjątkową wartość.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. Projekt planu nie wprowadza ustaleń, które byłyby w jakikolwiek sposób kolizyjne z wodami powierzchniowymi, nie nastąpi więc degradacja tego komponentu środowiska. Dolinę Białej Przemszy pozostawia się wolną od zabudowy, co jest niezwykle istotnym ustaleniem planu. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala zasady gospodarki wodno-ściekowej zgodne z przepisami odrębnymi.

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na terenie analizowanego terenu występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach triasowych. Nie przewiduje się wystąpienia szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązany systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń. W projekcie planu uwzględniono występowanie ujęć wód podziemnych i wskazano ich ochronę.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała zauważalnego wpływu na klimat. Pewnej zmianie ulegnie mikroklimat w bezpośrednim sąsiedztwie terenów, na których będzie powstawała nowa zabudowa. W związku z tym zwiększy się szorstkość powierzchni ziemi, a co za tym idzie nastąpi zmniejszenie warunków przewietrzania. Lokalnie może to mieć znaczenie dla pogorszenia jakości powietrza w związku z problemem niskiej emisji. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa, dzięki której również i w gospodarstwach domowych następuje ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. W związku z postępującą wymiana kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotłów spełniających odpowiednie normy wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem zjawiska niskiej emisji. Zjawisko to będzie już teraz dotyczyło tylko starych kotłów, które powinny być sukcesywnie wymieniane.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Budowa nowych obiektów o charakterze mieszkaniowym, usługowym, produkcyjnym lub dróg może nieznacznie wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu, nie będzie ona jednak miała charakteru znaczących przekształceń. W przypadku realizacji nowej zabudowy nie należy spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem w tym miejscu wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych (odkrywkowe kopalnie, składowiska odpadów). Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu. Mimo wszystko będzie to nadal oddziaływanie w ramach normalnego korzystania ze środowiska związanego z zainwestowaniem terenu. Powstałe w wyniku tego masy ziemne zostaną zagospodarowane albo na terenie przedsięwzięcia albo poza nim, np. do niwelacji terenu, umocnień, itp. – zgodnie z przepisami odrębnymi. Projekt planu nie przewiduje np. nowych terenów powierzchniowej eksploatacji kopalni czy składowania odpadów, które to działania mogłyby rzeczywiście znacząco i trwale wpłynąć na ukształtowanie terenu.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmieniają zagospodarowanie to grunty orne pozostające w uprawie. Projekt planu przewiduje pozostawienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów, pomimo to przewiduje się, że tereny poddane pod zabudowę zostaną bezpowrotnie stracone dla rolnictwa. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze oraz gruntów leśnych na cele nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Na terenie objętym planem nie nastąpi konieczność zmiany przeznaczenia gruntów III klasy na cele nierolnicze, gdyż Sławków stanowi administracyjnie teren miasta. Nie nastąpi również konieczność zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż nie przewiduje się takich gruntów do zmiany.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

W projekcie planu ujawniono udokumentowane złoża kopalni znajdujące się na obszarze objętym opracowaniem. Nie przewiduje się zagrożenia tego elementu środowiska poprzez ustalenia mpzp. Nie wprowadza się form zagospodarowania, które na trwale mogłyby uniemożliwić ich eksploatację.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Projekt planu wprowadza różne tereny z możliwością urbanizacji (np. MN, MU, U) na terenach obecnie niezainwestowanych. Na wszystkich terenach, które nie są obecnie

zabudowane, a które są przeznaczone w projekcie mpzp do zabudowy występują grunty rolne (w zdecydowanej większości) bądź też przydomowe place i ogrody. Znajdują się tu również miejsca z zadrzewieniami i zakrzaczeniami, powstałe głównie w skutek ugorowania gruntów rolnych. Wszystkie tereny przewidziane do zabudowy wskazano na załączniku mapowym nr 2 do niniejszego opracowania.

Generalnie zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na istniejącym zagospodarowaniu terenu, a także na ustaleniach obowiązującego mpzp, nie mniej ustalono tu również tereny na których urbanizacja będzie rozwijała się dość mocno.

Spośród nowych dróg wskazywano jako nowe jedynie drogi klasy dojazdowa i drogi wewnętrzne. Nie wskazywano żadnych dróg wyższych klas, jak drogi klasy główna, czy główna ruchu przyspieszonego, nie wskazywano również nowych terenów kolejowych. Nowe drogi miałyby obsługiwać nowo wyznaczone tereny do zabudowy, ale też i uzupełniać sieć istniejących dróg wewnętrznych czy polnych, które funkcjonują doraźnie. W zdecydowanej większości drogi te poprowadzono po istniejących drogach gruntowych, często też stanowią one przedłużenie istniejących dróg w obrębie nowych terenów do zabudowy.

Należy zaznaczyć, że zdecydowana większość nowych przeznaczeń terenów oraz dróg była już wskazywana w mpzp z lat poprzednich. Pomimo bardzo dużego programu urbanizacji za pozytywne należy jednak uznać, że projekt mpzp wskazuje również tereny, które będą stanowiły zasób przyrodniczy gminy. Są to tereny proponowane do objęcia ochroną, a więc przede wszystkim dolina Białej Przemszy, Staw w Sławkowie oraz teren Kołdaczka.

Wprowadzenie zabudowy spowoduje zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się między innymi w zanikaniu roślinności związanej z uprawami rolnymi (w tym ruderalnymi nieużytkami) na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi z tych terenów zostaną wyparte. Projekt planu wprowadza również nowe drogi klasy dojazdowa, drogi wewnętrzne, za pozytywne należy uznać, że drogi te prowadzone są poza terenami cennymi przyrodniczo, głównie po terenach rolnych lub po istniejących drogach polnych. Generalnie na całym obszarze, pomimo szerokiego programu urbanizacji nie wkracza się na tereny cenne pod względem przyrodniczym. Zajęte pod zabudowę grunty orne, czy to pozostające w użytkowaniu, czy też ugorowane nie mają dużej wartości przyrodniczej. Również i fragmenty zadrzewień nie przedstawiają wartości przyrodniczej. Są to przeważnie bardzo tu częste zadrzewienia sosnowe, topolowe lub brzozowe na ugorowanych gruntach ornych.

Reasumując na terenach przeznaczonych w projekcie planu do zabudowy nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a projekt planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 r. ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Wpływ na tereny chronione

Na terenie objętym planem znajduje się tylko jeden obiekt chroniony, jest to pomnik przyrody, który chroniony jest na podstawie przepisów odrębnych. Lokalizacja pomnika została wskazana na rysunku planu i nie przewiduje się jego zagrożenia.

Na przestrzeni lat w różnych dokumentach miejskich wskazywano tereny proponowane do objęcia ochroną, więcej na ten temat opisano w rozdziale 2.9. Bezpośrednio na terenie objętym opracowaniem znajdują się cztery tereny proponowane do objęcia ochroną:

- 06 Dolina Białej Przemszy
- 08 Kołdaczka
- 09 Dolina Białej Przemszy w Walcowni
- 10 Staw w Sławkowie

Tereny te pozostawiono jako wolne od zabudowy, nie przewiduje się ich zagrożenia.

Wpływ na korytarze ekologiczne

W opracowaniu regionalnym J. Parusela¹² z 2007 r. na terenie objętym opracowaniem wskazano tylko jeden korytarz ekologiczny, jest to korytarz spójności M13 Dolina Białej Przemszy i Sztoly. Nie zostały tu natomiast wyznaczone żadne inne korytarze, jak korytarz ekologiczny dla ssaków drapieżnych i kopytnych, czy korytarz dla ptaków, nie mniej korytarz Białej Przemszy pełni istotną funkcję dla możliwości migracyjnych zwierząt. W opracowaniu krajowym z 2011 r.¹³ korytarze ekologiczne na terenie gminy nie zostały wskazane. Korytarz spójności doliny Białej Przemszy pozostawiono wolny od zabudowy, nie przewiduje się więc zagrożenia dla możliwości migracji.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Ideą projektu mpzp jest uzupełnienie istniejącego układu urbanistycznego, będzie ono jednak w wielu miejscach znaczące. Przyjęty w miejscowym planie kierunek rozwoju analizowanego terenu wpłynie znacząco na zmianę krajobrazu obszaru, krajobraz terenów ruderalnych będzie tu ustępował na rzecz krajobrazu podmiejskich dzielnic z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu, nie mniej jednak krajobraz ulegnie znaczącej zmianie. Za szczególnie istotne należy uznać pozostawienie wolnym od zabudowy terenu doliny rzecznej Białej Przemszy.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na terenie objętym opracowaniem zlokalizowane są obiekty ujęte w Rejestrze Zabytków, w Gminnej Ewidencji Zabytków, a także powierzchniowe stanowiska archeologiczne. W projekcie planu ustalono również strefy ochrony konserwatorskiej.

¹² Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

¹³ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

Wszystkie te obiekty i strefy zostały wskazane w projekcie planu, ustalono dla nich szczegółowe zasady zagospodarowania uwzględniające ich zabytkowy charakter. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla zabytków i obiektów o wartościach kulturowych.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych i przemysłowych jest zwykle niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN) na każdym z trzech terenów, które ciągle są głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu wprowadza nakaz stosowania proekologicznych i wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza.

Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa¹⁴, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. W związku z postępującą wymianą kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotów spełniających odpowiednie normy wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem zjawiska niskiej emisji.

Projekt planu nie przewiduje realizacji dróg o wysokich klasach, które mogłyby wpływać na zanieczyszczenie powietrza. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywać będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Dokładny wpływ przedsięwzięcia na środowisko winien zostać zbadany i opisany w raporcie oddziaływania na środowisko. W razie wykazania przekroczeń wymagane będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to usługowych, czy przemysłowych, czy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska,

¹⁴ Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. nowe rozwiązania drogowe wysokich klas czy rozległe tereny przemysłowe. Niewątpliwie jednak wprowadzenie urbanizacji na nowe tereny spowoduje pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym. Na dzień dzisiejszy na terenach rolnych właściwie brak jest jakichkolwiek emitorów hałasu. Po wprowadzeniu różnego typu zabudowy np. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy usługowej na tereny niezainwestowane pogorszy się jakość klimatu akustycznego, czego muszą być świadome osoby wybierające to miejsce dla przyszłego zamieszkania. Ze względu jednak na skalę nowych do urbanizacji terenów będą to oddziaływania nieznaczne, mające bardzo ograniczony zasięg. Spośród dróg wprowadzono tylko nowe drogi niewielkich klas (kilkanaście dróg dojazdowych, drogi wewnętrzne), drogi tego typu zwykle nie powodują znaczących emisji hałasu. Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Projekt planu dopuszcza lokalizację obiektów telefonii komórkowej, których lokalizacja każdorazowo będzie jednak podlegała weryfikacji pod kątem oddziaływań elektromagnetycznych na zdrowie ludzi. Projekt nie określa konkretnych miejsc, zapis jest ogólny. Należy jednak dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2021 poz. 777 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

Na analizowanym terenie istnieje już stacje transformatorowe i linie napięć. Projekt planu uwzględnia i zachowuje ich przebieg oraz pasy techniczne wokół nich, stanowiące jednocześnie strefy ochronne. Lokalizacja w projekcie planu terenów pod zabudowę mieszkaniową uwzględnia istnienie tych linii i stref.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zagospodarowania głównie terenów produkcyjno-usługowych oraz składowo-magazynowych, ale także i zabudowy mieszkaniowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów czy innych instalacji komunalnych do przetwarzania odpadów. Bieżąca gospodarka odpadowa zwyczajowo umożliwia czasowe magazynowanie w granicach działek zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednocześnie gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Jest ona regulowana ustawą z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz odpowiednimi uchwałami Rady Gminy. Projekt planu w zakresie gospodarki odpadami odwołuje się w tym zakresie do w/w przepisów odrębnych.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanym terenie występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią wynikające z map zagrożenia powodziowego opracowanych przez Prezesa KZGW. Obszary te położone są w dolinie Białej Przemszy, zostały one uwzględnione w projekcie mpzp, a dolina rzeki została wskazana jako wolna od zabudowy.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania zagrożeń ruchami masowymi ziemi, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego analizowanego terenu zaproponowano rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

W szczególności zaproponowano:

- Szczegółowe rozwiązania w zakresie gospodarki ściekami;
- Sposób postępowania z odpadami winien być zgodny z planami gospodarki odpadami i przepisami odrębnymi dotyczącymi tych zagadnień;
- Zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej z wykorzystaniem istniejących oraz projektowanych wodociągów rozdzielczych;
- Szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;

- Uwzględniono występowanie złóż kopalin, obszarów i terenów górniczych;
- Uwzględniono występowanie pomnika przyrody oraz proponowanych form ochrony przyrody;
- Uwzględniono występowanie elementów zabytkowych;
- Uwzględniono zagrożenie powodziowe poprzez pozostawienie doliny Białej Przemszy jako wolnej od zabudowy;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sławków nie wprowadza się form zagospodarowania, które mogłyby wpłynąć negatywnie na siedliska i gatunki chronione w obszarach Natura 2000, w związku z czym nie było potrzeby wprowadzenia jakichkolwiek rozwiązań alternatywnych. W związku z powyższym stwierdza się, że zapisy projektu mpzp nie wpłyną na:

- pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- pogorszenie integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W związku z powyższym nie zaistniała potrzeba rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 505) oraz w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów

miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Projekt planu obejmuje część obszaru Miasta Sławków dla obszaru Śródmieście o łącznej powierzchni 343 ha i procedowany jest uchwałą Nr XXXIV/356/2021 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 21 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sławkowa dla obszaru Śródmieście. Celem zmiany mpzp jest aktualizacja przeznaczeń terenu ze względu na uchwalenie nowego suikzp (luty 2019 r.), aktualizacja i połączenie w jeden obowiązujących tu mpzp z różnych lat, a także uwzględnienie potrzeb mieszkańców związanych ze składanymi przez nich wnioskami dotyczącymi głównie rozwoju zabudowy mieszkaniowej.

Generalnie zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na istniejącym zagospodarowaniu terenu, a także na ustaleniach obowiązujących mpzp, nie mniej ustalono tu również tereny na których urbanizacja będzie rozwijała się dość mocno, w zdecydowanej mierze będzie to jednak uzupełnienie stanu istniejącego. Spośród nowych dróg wskazywano jako nowe jedynie drogi klasy dojazdowa i drogi wewnętrzne. Nie wskazywano żadnych dróg wyższych klas, jak drogi klasy główna, czy główna ruchu przyspieszonego, nie wskazywano również nowych terenów kolejowych. Nowe drogi miałyby obsługiwać nowo wyznaczone tereny budowlane, ale też i uzupełniać sieć istniejących dróg wewnętrznych czy polnych, które funkcjonują doraźnie. W zdecydowanej większości drogi te poprowadzono po istniejących drogach gruntowych lub pól, często też stanowią one przedłużenie istniejących dróg w obrębie nowo wskazanych terenów budowlanych.

Należy zaznaczyć, że zdecydowana większość nowych przeznaczeń terenów oraz dróg była już wskazywana w mpzp z lat poprzednich. Pomimo bardzo dużego programu urbanizacji za pozytywne należy jednak uznać, że projekt mpzp wskazuje również tereny, które będą stanowiły zasób przyrodniczy gminy. Są to tereny proponowanych form ochrony przyrody, czyli głównie doliny Białej Przemszy oraz teren Stawu w Sławkowie i teren Kołdaczki. Tereny te (z drobnymi wyjątkami) pozostawiono wolne od zabudowy (tzn. nie wprowadzono nowej zabudowy w stosunku do obecnie obowiązujących mpzp).

W projekcie mpzp uwzględniono również szereg uwarunkowań środowiskowych i kulturowych, m.in. występowanie złóż kopalin, obszarów i terenów górniczych, form

ochrony przyrody, obiektów o charakterze zabytkowym, infrastruktury technicznej, zagrożeń powodziowych. Zostały one szczegółowo wymienione w tekście planu i wskazane w części rysunkowej. W generalnym ujęciu, choć miejscami skala zmian będzie duża, na obszarach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Najcenniejsze elementy przyrodnicze, lasy i doliny cieków pozostawiono jako wolne od zabudowy.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Opracowanie obejmuje część miasta Sławków dla obszaru Śródmieścia. Powierzchnia miasta Sławków wynosi 3654 ha, zaś powierzchnia obszaru objętego opracowaniem wynosi 343 ha. Istotnym elementem zagospodarowania analizowanego terenu jest rzeka Biała Przemsza, która płynie tu szeroką i głęboką doliną. Poza tą rzeką na analizowanym terenie praktycznie brak jest innych większych cieków, bardziej znaczących strumieni czy nawet rowów melioracyjnych, co związane jest ściśle z budową geologiczną podłoża, którą tworzą utwory silnie skrasowiałe. Na analizowanym terenie nie występują też jakiegokolwiek zbiorniki wód powierzchniowych. Analizowanym obszarem objęto centralną część miasta wraz ze zwartą zabudową śródmieścia i zabytkowym rynkiem. Im dalej od centrum tym zabudowa staje się coraz bardziej rozproszona i przetykana terenami dawnych niewielkich pól, a obecnie przeważnie ruderalnych nieużytków czy przydomowych placów. Niewiele jest na obszarze objętym mpzp terenów gdzie roślinność ma bardziej naturalny charakter. Wymienić tu należy niewątpliwie dolinę Białej Przemszy wraz ze stawem w rejonie ul. Olkuskiej i ul. Fabrycznej oraz licznymi terenami podmokłymi w rejonie ul. Młyńskiej i ul. Walcownia. W części zachodniej znajduje się jeszcze jeden teren cechujący się podwyższoną wartością przyrodniczą, jest to wzgórze Kołdaczka z pozostałościami terenów rolnych, czyżniami, ale także i spora ilość roślinności ruderalnej. Na analizowanym terenie obecnie znajduje się tylko jeden pomnik przyrody, jest to grusza pospolita rosnąca przy pomniku znajdującym się przy ul. Krzywda. Drzewo zostało objęte ochroną na mocy Rozporządzenia Nr 12/08 Wojewody Śląskiego z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie pomnika przyrody - drzewa gatunku grusza pospolita (*Pyrus communis*) rosnącego na terenie miasta Sławków. Bezpośrednio na terenie objętym opracowaniem znajdują się cztery tereny proponowane do objęcia ochroną: Dolina Białej Przemszy, 08 Kołdaczka, 09 Dolina Białej Przemszy w Walcowni, 10 Staw w Sławkowie.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenie objętym zmianą zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenie planowanym pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej degradacji i przekształcone w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni

biologicznie czynnej, brak tu jednak cennych walorów przyrodniczych. Przekształcane będą głównie grunty orne, często ugorowane. Znajdują się tu również miejsca z zadrzewieniami i zakrzaczeniami, powstałe głównie w skutek ugorowania gruntów rolnych.

Na terenie objętym planem znajduje się tylko jeden obiekt chroniony, jest to pomnik przyrody, który chroniony jest na podstawie przepisów odrębnych. Lokalizacja pomnika została wskazana na rysunku planu i nie przewiduje się jego zagrożenia.

Na przestrzeni lat w różnych dokumentach miejskich wskazywano tereny proponowane do objęcia ochroną, więcej na ten temat opisano w rozdziale 2.9. Bezpośrednio na terenie objętym opracowaniem znajdują się cztery tereny proponowane do objęcia ochroną: 06 Dolina Białej Przemszy, 08 Kołdaczka, 09 Dolina Białej Przemszy w Walcowni, 10 Staw w Sławkowie. Tereny te pozostawiono jako wolne od zabudowy, nie przewiduje się ich zagrożenia.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji, choć ustalenia uchwały antysmogowej znacząco ograniczają to zagrożenie. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego w wyniku ustaleń planu.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50000, ark. Jaworzno, Gugik, Warszawa, 2001 r.;

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Sozologiczna Polski w skali 1: 50000, ark. Jaworzno, Gugik, Warszawa, 1995 r.;

Bojakowska I. i inni., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Katowice, PIG, Warszawa, 2004 r.;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Gajowiec B., Siemiński A., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Jaworzno, PIG, Warszawa 2002 r.;

- Gumiński R., Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd meteorologiczny i hydrologiczny, Warszawa, 1948 r.;
- www.gus.pl - strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;
- Jochemczyk L., Olszewska K., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Jaworzno, PIG, Warszawa, 2004 r.;
- Jóźwiak A., Kowalczevska G., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Kraków, WG, Warszawa, 1984 r.;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 1998 r.;
- Kaziuk H., Lewandowski J., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Kraków, WG, Warszawa, 1980 r.;
- Kruczał A., 2000: Atlas klimatu województwa śląskiego, IMiGW, Katowice;
- Kurek S. i inni., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Jaworzno, PIG, Warszawa 1991 r.;
- Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla całego obszaru Gminy Sławków, IGO sp. z o.o., Kraków, 2021 r.,
- Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl> ;
- Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.
- Rejestr form ochrony przyrody województwa śląskiego – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Katowice;
- Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100000, PIG, Warszawa;
- Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sławkowa, które zostało uchwalone uchwałą Nr V/49/2019 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 28 lutego 2019 r.;
- Waloryzacja przyrodnicza Gminy Sławków – część florystyczna, Dendrus Paweł Najfeld, Żywiec, 2017 r.

